

Rekenkamerbrief 'Onderzoek ondersteuning volksvertegenwoordigers' Beesel

Inleiding

Jaarlijks biedt ook de Nederlandse Vereniging van Rekenkamers en Rekenkamercommissies (NVRK) aan haar leden de mogelijkheid om tegen een zeer geringe bijdrage, deel te nemen aan een zogenaamd DoeMee-onderzoek. Wij hebben ervoor gekozen om hieraan deel te nemen omdat het onderzoek volgens ons de gemeenteraad van Beesel een goed inzicht geeft in de eigen ondersteuning en omdat deelname voor een zeer bescheiden prijs werd aangeboden.

We merken hierbij op dat wij, op basis van de aangeleverde informatie, als commissie aansluitend zelf nog tot conclusies en aanbevelingen dienden te komen. In juli hebben wij u hierover geïnformeerd.

Onderzoeksvraag

Onder ondersteuning verstaan we in ieder geval de inrichting van de griffie, de mogelijkheid tot fractieondersteuning, de inrichting van de rekenkamerfunctie en de mogelijkheid tot ambtelijke bijstand en het volgen van opleidingsprogramma's.

De centrale onderzoeksvraag is: hoeveel is de raad bereid voor haar eigen ondersteuning uit te geven? Het gaat hierbij om vragen als: wat is het budget waarover de decentrale volksvertegenwoordiging beschikt? Wat wordt daaruit gefinancierd? Worden alle middelen besteed of blijft er geld liggen? Is dit de afgelopen jaren veranderd en wat zijn de redenen daarvan?

Onderzoeksaanpak

Aan het onderzoek hebben 70 gemeenten, zo'n 20% van de Nederlandse gemeenten, deelgenomen. De deelnemende gemeenten hebben aan de hand van een vragenlijst de voor het onderzoek noodzakelijke informatie aangeleverd. Deze informatie was voornamelijk kwantitatief van aard, zoals de hoeveelheid middelen die worden ingezet, het aantal raadsvragen of het aantal ingezette uren aan ambtelijke bijstand. Aansluitend heeft er, ter duiding van het verzamelde materiaal, met een vertegenwoordiger van iedere gemeente een interview plaatsgevonden. In Beesel was dit de raadsgriffier.

Het onderzoek heeft plaatsgevonden van september t/m december 2022. De voorzitter van uw rekenkamercommissie was lid van de NVRK-begeleidingscommissie die het door PBLQ uitgevoerde onderzoek begeleidde.

Bevindingen

Het overall beeld is door het onderzoeksbureau PBLQ gepresenteerd in een verdiepende rapportage. Daarnaast is er per deelnemende gemeente een factsheet samengesteld met daarin de voor die gemeente relevante data. Beide documenten treft u bijgaand aan.

Conclusies

Op basis van de -in deze twee documenten opgenomen bevindingen, komen wij tot de volgende conclusies. Daarbij hebben wij, net als in de factsheet rekening gehouden met de voor Beesel te hanteren grootteklasse. Daarnaast hebben we gekeken in hoeverre de inzet van middelen in Beesel afwijkt van het gemiddelde van de gemeenten in de voor Beesel geldende grootteklasse.

1. Het voor de raadsgriffie beschikbare budget is (in 2022 en ondanks een toename in 2022 van de begrote middelen met €16.000), met 66% van het voor de gemeentegrootte gemiddelde budget en vergelijkbare uitgaven, erg laag;
2. De omvang van de raadsgriffie is het afgelopen jaar weliswaar (met 0,2 fte) gegroeid maar is, met een formatieomvang van 1,7 formatieplaats en daarmee 77% van het gemiddelde van de grootteklasse, nog steeds lager dan gemiddeld;
3. De omvang van uw raadsgriffie lijkt kwetsbaar, zeker gegeven de constatering dat deze 1,7 formatieplaats voor 0,7 fte bestaat uit secretariële ondersteuning;
4. Beesel kent een beneden gemiddeld budget voor training en opleiding welke een aanzienlijke onderbesteding kent;
5. De gemeenteraad van Beesel kent geen budget voor onderzoek en advies en voor communicatie;
6. De middelen voor fractie-ondersteuning zijn laag (52%) vergeleken met de andere gemeenten in dezelfde grootteklasse;
7. De middelen ten behoeve van de rekenkamercommissie zijn met 72% van het gemiddelde van de grootteklasse lager dan gemiddeld;
8. Net als in de meeste andere gemeenten bestaan er in Beesel geformaliseerde afspraken over het verlenen aan ambtelijke bijstand aan gemeenteraadsleden;
9. De gemeente Beesel kent een voor deze gemeentegrootte gemiddeld aantal informatiebijeenkomsten en werkbezoeken per jaar.

Aanbevelingen

Aansluitend op de conclusies komen wij tot de volgende twee aanbevelingen aan de gemeenteraad.

1. Ga met u zelf en met uw raadsgriffier in gesprek over de door u gewenste ondersteuning en pas daarop (desgewenst) de formatieomvang en middelen aan;
2. Onderzoek in hoeverre er binnen het voor de griffie en raad beschikbare budget verschuivingen gewenst en mogelijk zijn. Overweeg om aanvullend de voor de raadsondersteuning beschikbare middelen te verhogen. Neem daarbij de in de factsheet opgenomen data als oriëntatiepunt.

Tot slot

De gemeenteraad van Beesel neemt deel aan een voor deze grootteklasse gemiddelde hoeveelheid activiteiten en daarmee een 'gemiddelde gemeenteraad'. De gemeenteraad van Beesel is tegelijkertijd zeer bescheiden wat betreft de inzet aan middelen ten behoeve van de eigen ondersteuning. Op zichzelf is dat natuurlijk een goede zaak, totdat dit leidt tot onvolkomenheden in de ondersteuning van de raad of tot kwetsbaarheden. En dat laatste lijkt in Beesel het geval.

Wij merken in het verlengde daarvan overigens op dat we, nog voordat onze bevindingen, conclusies en aanbevelingen met u zijn gedeeld, hebben vastgesteld dat er actuele ontwikkelingen zijn die hierop aansluiten. De hierboven gehanteerde cijfers en bedragen hebben namelijk betrekking op de situatie in Beesel medio november 2022. Parallel aan het onderzoek is door uw griffier in gezamenlijkheid met de werkgeverscommissie een traject doorlopen dat betrekking had op de (kwaliteit van) ondersteuning van de raad. Hierbij is onder andere gekeken naar de werklust, werkdruk en kwetsbaarheid van de griffie. De werkgeverscommissie heeft op advies van uw griffier in december 2022 inmiddels unaniem besloten om een structurele verbetering door te voeren ten aanzien van de balans en kwaliteit binnen het griffieteam.

Concreet betekent dit dat de bestaande functie van griffiemedewerker wordt opgewaardeerd naar een raadsadviseur met bijbehorende taken en verantwoordelijkheden. Hiermee wordt de kwaliteit van uw raadsgriffie naar een hoger plan getild en wordt tegelijkertijd ook de onderlinge vervangbaarheid verbeterd en de kwetsbaarheid van het griffieteam verkleind. De raadsgriffier krijgt ook binnen de eigen griffie-organisatie op deze manier formeel een sparringpartner op inhoudelijk niveau, daar waar nu nog vooral gebruik wordt gemaakt van het netwerk van griffie(r)s in de regio.

Daarnaast wordt het aantal beschikbare uren binnen de griffie opnieuw structureel met 4 uur per week uitgebreid. De totale bezetting binnen de griffie komt hiermee uit op 36 uur (griffier) en 28 uur (raadsadviseur), in totaal bijna 1,8 fte. De eerder scherp afgebakende secretariële ondersteuning zal door beide medewerkers binnen de griffie worden uitgevoerd (vergelijkbaar met de heersende praktijk, maar door een verbetering van processen en systemen inmiddels zeer efficiënt uitvoerbaar).

In het verlengde van onze aanbevelingen doet het ons deugd te kunnen vaststellen dat met de werkgeverscommissie is afgesproken dat de vorderingen worden gemonitord, om te bezien of dit ook in de praktijk goed functioneert. Hiermee is én blijft de balans en kwaliteit van het griffiewerk en hiermee de directe ondersteuning van de raad een doorlopend aandachtspunt.

Reuver, januari 2023

Bijlagen:

- Factsheet Beesel
- Verdiepende rapportage